

Български институт за правни инициативи
ул. „Г.С. Раковски“ 132А, ет. 3,
София 1000, България
Тел. +359 2 980 80 84
www.bili-bg.org
office@bili-bg.org

Изх. №: ИПСН 416-021026

ДО

ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА

ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

На основание чл. 29и, ал. 2 от Закона за съдебната власт и чл. 15, ал. 1 от Правила за провеждане на избори на членове на Висшия съдебен съвет от съдиите, прокурорите и следователите (дати на избор 24.10.2026 г. и 25.10.2026 г.) отправяме към кандидата за член на Висшия съдебен съвет, Прокурорска колегия – **ДИМИТЪР ЯНКОВ ЛЕЩАКОВ** следните въпроси:

ОБЩИ ВЪПРОСИ:

1. Каква е Вашата оценка за ефективността на настоящия Висш съдебен съвет за осигуряване и отстояване на независимостта на съдебната власт и отделните магистрати, например като при случаите със съдия Владислава Цариградска, съдия Ивайло Йосифов, прокурор Ивайло Занев, прокурор Иво Илиев, разкритията около кръга на Петьо Петров - „Еврото“ и Мартин Божанов - „Нотариуса“? Какво бихте променили, ако Ви изберат за член на ВСС при изпълнение на тези правомощия и задължения?
2. Какво е Вашето мнение за възможността да бъдат отзовавани изборни членове на ВСС от професионалната квота?
3. На какъв профил и на какви конкретни професионални и морални качества ще държите, когато се наложи да избирате главен прокурор на Република България във Вашия мандат, ако бъдете избран за член на Висшия съдебен съвет?
4. Една от широко дискутираните теми в магистратските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата?
5. При разработването на представената от Вас концепция използвали ли сте система с генеративен изкуствен интелект или софтуер, базиран на големи езикови модели?

ВЪПРОСИ ПО КОНЦЕПЦИЯТА:

1. Каква е позицията Ви по механизма за разследване на главния прокурор, автоматичния съдебен контрол върху отказите и прекратяването, ротационния принцип и мястото на следствието?

2. На стр. 7–8 от концепцията Ви казвате, че *„напълно справедлива отчетност не би могла да бъде постигната“* и че членовете на ВСС трябва да съобразяват *„постоянно обновяваната „опитност“ на отделни прокурори и прокуратури да генерират фиктивна натовареност“* или да не отчитат вярно част от дейността си. Кои са механизмите, чрез които се генерира фиктивна натовареност — какви записвания в УИС го правят възможно? Като дългогодишен ползвател на системата и председател на Постоянната атестационна комисия, сигнализирах ли сте писмено за конкретен случай, и до кого? И щом приемате, че данните са изкривени, на какво основание ВСС ще определя щатове по тях — предлагате ли одит на УИС и санкция за подаване на неверни данни, или единственият Ви механизъм остават допълнителните справки и проверки на ИВСС?

3. На стр. 12 от концепцията Ви пишете, че решаващият орган по дисциплинарните производства трябва *„да не оставя съмнения за действителните основания за провеждане на дисциплинарните производства“*, а решенията да не породят съмнения за *„тенденциозност, пристрастност, необоснованост или възможно търсене чрез тях на други незаконни или неморални ефекти“*. С цитираните твърдения вероятно имате предвид нещо конкретно - за кои производства говорите? Правите предложение в този целия раздел на концепцията да бъдат приети нови вътрешни правила. Какво в тях ще бъде различно?

4. На стр. 3 от концепцията Ви сочите, че Механизмът за публична реакция следва да се прилага при всяко посегателство срещу независимостта на магистратите, *„включително и при служебни техни нарушения“*. Моля, изяснете смисъла на тази добавка.

5. На стр. 5 от концепцията Ви говорите за *„натрупаните негативни виждания“* за прокурорската работа. Каква е причината за тези негативни виждания според Вас? И как самата прокуратурата допринесе през годините за липсата на доверие в дейността ѝ? Посочете конкретни публично известни примери или такива от Вашата лична практика.

С уважение,

Биляна Гяурова-Вегертседер

Директор

Български институт за правни инициативи